

ARHIVELE NAȚIONALE

SERVICIUL

FILIALA

Fond *M. C. J. P.*

Pachetul

Nr. actului

Anul luna ziua

CUPRINSUL *468/1942*

OBSERVAȚII

I S T O R I C U L

COMUNEI PRUNDU JUDETUL ARGES .--

- 1942 -

Pe vremurile vechi n- a fost școală propriu-zis. Carte se învăța în tindă bisericii de către dascălii bisericii și preoții respectivi, care se purtau foarte aspru. Școlarii învățau lecțiile pe dinafară - mecanic. De se întâmpla să nu știe vreunul, era pedepsit foarte aspru. De exemplu se puneau în gemenchi pe coji de nuci, pe pîetricele sau boabe de porumb. De nua, nu mai vorbim! Se întrebuinta în fiecare minut, până sarea și sângele. Scris-cetitul se învăța scriind literile cu degetul pe nisip. Copiii stău în cerc și priveau. Alfabetul se memoriza mecanic. La scrisul cu cerneala trecea târziu, era o sărbătoare, iar cerneală pe acele timpuri și penițe nu erau. Cerneala o făcea cu funingine după coș și cu bozii, penițe făceau școlarii din pene de găscă. Până la anul 1871, s-a făcut carte în tindă bisericii de lemn de pe malul Argeșului, de care am vorbit mai sus. După ce a ars biserica, locuitorii au fost nevoiți să facă un local de școală. Primul local de școală propriu s-a construit cu mare greutate, care n-a durat mult și a ars, fiind construit prost. Până la 1879, când s-a construit localul primăriei, prevăzut și cu o sală pentru școală, învățătura de carte se făcea prin diferite localuri închiriate de la locuitori. De la anul 1879 și până la anul 1908, a funcționat școala în localul primăriei. Prin stăruința destoinicului învățător Andrei Marinescu, s-a construit un local propriu de școală după tipul Casei Școalelor în anul 1908. - Acest local a fost așezat între satele Prundu și Bănănași și în anul 1916, a fost stricat și mutat lângă biserică unde funcționează și în prezent. Motivul pentru care a fost stricat și mutat a fost că locul era mlăștinos, iar temelii fiind prea joase, a devenit igrasios. Noul local a fost terminat abia în anul 1923, sub stăruința învățătorului Radu Marinescu, care era director și secundat de dl. G. N. Tudor, actualul director. În anul 1940, s-a început construirea unui nou local de școală în prelungirea

406
celui vechi, dar din cauza războiului izbucnit în 1941, contra bolșevismului, pentru desrobirea Basarabiei, nu s'a putut ridica decât temelia din beton.

Învățătorii cari s'au perindat pe la școala din această comună : Preda, Nicolae Minulescu cântăreț la biserică , Pavel Dumitrescu, Radu Diaconescu, Suzana Diandy, Pascal Pr. Smeureanu, Leca I. Angelescu, Iardache D. Marinescu, Andrei Marinescu, Radu Marinescu, G. Cojan, Nicolae Golesteanu, Gh. N. Tudor, Tudosia Păunescu, E. Cristian, Florica Stanciulescu, Emilia Tudor, Ilie Tudor, Amelia Andronescu, iar la grădina de copii Ecaterina Stavăr.

Învățătorii cari figurează în prezent : Gh. N. Tudor director, Florica Stanciulescu , N. Bărlogeanu, Emilia Tudor și Ilie Tudor, detașat într'un post de utilizat.

La grădina de copii: Ecaterina Stavăr. Grădina de copii s'a înființat în anul 1941.

Din indemnul învățătorilor respectivi și prin bazele de învățatură primite prin această școală, au eșit prin continuarea studiului: Preoți, învățători, ofițeri, doctori, avocați și meseriași de tot felul precum și ingineri. Cea mai mare parte din locuitori sunt agricultori și ~~chefi~~ ^{ist}.

PRIMARIA. Primul local de primărie a fost construit în anul 1879; până la această dată primăria a funcționat în diferite localuri închiriate dela locuitori. Primăria a fost prevăzută cu două camere, dintre care una a servit de școală multă vreme. Azi, într'o sală din acestea funcționează grădina de copii.

BANCA POPULARĂ. Banca populară a luat ființă în anul 1902, din inițiativa învățătorului Andrei Marinescu. Primul președinte al băncii a fost Dumitru Tomescu. A început cu un capital vărsat de 1500 lei. Începutul, cu încetul, capitalul social a crescut până în anul 1916, la 50.000 lei. După război sub președenția învățătorului Radu Marinescu, capitalul social s'a ridicat la suma de 300.000 lei. În urma legii conversiunii , capitalul a scăzut numai cu 8 %. Scăderea a fost

asa de mică , de oarece a avut fonduri proprii și ajutorul Statului care a acoperit pierderea . Față de alte bănci populare, această bancă este printre primele bănci din țară , care a dat cele mai bune rezultate . Prin această bancă locuitorii au fost înlesniți pentru a construi case, tot felul de acareturi, a cumpăra pământ și vite. Poședă două locale proprii, unul pentru lăptărie și altul pentru Cooperativă de consum. Mai poședă și o garnitură de treierat care este foarte folosită de toți satelor din împrejurimi.

PRESEDINTII: Dumitru Tomescu, Andrei Marinescu, Radu Marinescu, Const. Mănescu și Gheorghe N. Tudor.

MONUMENTUL EROILOR.

Monumentul Eroilor se află într-un colț al curții bisericii. S'a construit în anul 1929, în memoria și drept recunoștință pentru jertfirea fiilor comunei, cuprinzând numai Eroii din războiul 1916/1918. S'a construit cu ajutorul tuturor oamenilor din sat. Este un monument frumos, care face fală acestei comuni.

POSTUL de JANDARMI. Postul de jandarmi datează din anul 1909, în urma războalei țărănești. Până la înființarea Jandarmeriei, paza se făcea de către oamenii din sat pe oăprării, numindu-se : " strajă sau col ". La fiecare locuitor îi venea rândul atât noaptea cât și ziua să facă de " strajă "

CAMINUL CULTURAL : Această instituție a luat ființă în anul 1939, sub numele de Căminul Cultural " Viitorul Prundului " având ca presedinte pe Preotul Petre Ionescu și director pe G. N. Tudor .--Astăzi are presedinte pe Pr. Alex. Stănciule

și același Director. Este organizat și încadrat cu personalul care trebuie. - Până în prezent a activat, dar cu întrerupere din cauza evenimentelor și schimbărilor ce au intervenit în organizarea acestor cămine. - Rostul acestei instituții este mare și cred că în această comună ar putea să-și atingă scopul mai ușor ca oriunde.

PREGĂTIREA PREMILITARA. Pregătirea premilitara a luat ființă în anul 1934, sub comanda d-lui G. N. Tudor, învățător și ofițer în rez., sub denumirea de Subcentrul P.P. Prundu-Argeș. Această instituție a fost primită cu multă bucurie mai ales de tineret. Au răspuns la timp și la probă, este clasată prin procesle verbale de inspecție și diferite concursuri printre cele dintâi în județ. Este în timpul de față un imperativ al vremii, întrucât țara noastră este ciuntită. O parte din frații noștri gem din greu sub jug străin. Acești frați sunt o parte din Ardeleni, care nu mai pot suporta nelegiuirile și asupririle Ungurilor. Se așteaptă ziua când se va porni ca apele năvalnice să-și desrobim, așa cum am pornit în „războiul sfânt” contra bolșevismului în vara anului 1941, alături de Germani, să desrobim Basarabia, ce a fost cedată la un mare și greu impas, iar astăzi este din nou a noastră, ba și mai mult, până la Bug.

A curs sânge, dar n-a curs în zadar. Dacă va fi nevoie, va curge și pentru Ardeal cum ne îndeamnă marsul: „Vrem Ardealul!”.

Măine vom porni din nou la luptă
Hotărâți să nu dăm înapoi
Jertfa noastră se înalță sfântă
Ardeleni viteji, venim la voi
Cu dușmani mișei, care v-au ucis
Ne vom înoleșta și-i vom alunga
Desrobirea, desrobirea, desrobirea
E al nostru Crez, al nostru Crez. etc.--

IV. INSEMNAȚII DIFERITE

Stând de vorbă cu bătrânii și în special cu bătrânul Dumitru Tomescu, de al cărui nume am mai pomenit, am putut afla că în vechime, viața era mult mai grea din punct de vedere al mijloacelor de trai, dar parcă se simțeau mult mai fericiți, viața fiind mai simplă, nu cu complexul ei de azi. Era lume mai puțin, se înțelegeau mai bine, iar lupta pentru existență

nu era ca azi, fiindcă se trăia mult mai simplu. Așa de ex.: Nu se făcea atâta lux. Industria casnică era în fiecare casă. Inul și cânepa se cultiva mai mult. Caerul de in, cânepă și lână era pus cu furca în brâu, mult mai des ca azi, de țărăncile noastre.-

Aratul pământului în vechime se făcea cu plugul de lemn și săpatul cu sapa de lemn, făcute de fiecare în timpul iernei prin cioplitura lemnului.- Căruțele erau aproape în întregime din lemn, până când și oăile.- Lemnul se găsea mai ușor pe atunci decât acum.- În timpul vechi nu erau mașini de treerat. Treeratul se făcea cu oăile, cari se învârteau în jurul unui stâlp de lemn înfipt în mijlocul ariei, aria era un loc anume amenajat, în formă de circonferență. După ce trecea de mai multe ori cu oăile peste spicele de cereale, se alegeau palele și boabele, se dau la vânt apoi, pentru a scoate pleava din ele.-

Măcinatul se făcea cu ajutorul rășniței (o piatră circulară care avea un dispozitiv ce se învârtea cu mâna). Mai târziu, măcinatul se făcea cu morile de apă ce erau înșirate pe lângă apa Argeșului, iar azi măcinatul se face cu mori sistematice, scoțând pâine de lux.-

Luminatul în timpul nopții îl făcea cu opaițele (un clob în care se puneă untură și o feștiță, cu un capăt scos afară, care fiind imbibat în grăsime, ardea).- Lumina în felul acesta era insuficientă și producea fum, degajând un miros neplăcut.- Construcția caselor se făcea din nulele, cu pământ.- Erau puțin rezistente și puțin sănătoase.-

Drumurile erau foarte rele.- Comunicațiile se făceau greu, până 1870, au început să se construiască șosele pietruite, dar arterele de comunicație mai principale, cum ar fi de exemplu șoseaua care străbate acest sat, numită "șoseaua Giugiu-Pitești".- Transportul de la un loc la altul se făcea cu diligențele. Comunicațiile se făceau prin curieri, (vătășei), până la apariția telefonului - cam până 1904.-

În anul 1900, s-a înființat serviciul de poștă, care nu se făcea zilnic, ci cam de două ori pe săptămână, iar de la

1908, s-a început a se face aproape ca și azi.-

În concluzie, reiese că fiecare trăia prin sine, ducând o viață cât se poate de simplă.- Felul acesta de trai, îi făcea să fie mai pașnici și mai înțelecători. Nu le trebuia bani mulți și multe, ca acum.-

V.- L E G E N D E .-

Legenda satului Zeama Rece.- După cum am mai amintit, satul acesta se află la 6 klm. de comuna Prundu.- S-a numit Cotmeana la început, fiindcă a fost așezat pe moșia mănăstirii Cotmeana, iar mai târziu, s-a schimbat numele în "Zeama Rece".- Legenda spune că locuitorii din Prundu - agricultori - se duceau să muncească pământ pe moșia mănăstirii.- Soțiile lor se duceau cu mâncare după ei.- Când ajungeau acolo, zeama de ciorbă (fiertura) se răcea complet.- Azi așa, mâine așa, până când la un moment dat femeile care se întorceau dela câmp, și erau întrebate de către altele, unde au fost, răspundeau : " Am dus mâncare zeamă rece bărbatului, că-i departe și s-a răcit până să ajung acolo ".- Și, de atunci "Zeamă Rece"-i-a rămas numele și azi acestui oătun.-

Blestem Episcopal.- Se spune că odată, a venit un Episcop al cărui nume nu se știe, dela mănăstirea Cotmeana, să încaseze veniturile moșiei și cele strânse de călugări ce locuiau pe lângă metoșa acestei mănăstiri, care am mai spus mai înainte, era așezată pe pământul unde azi e " Zeama Rece".- Vre-o oășiva locuitori din Zeama Rece, i frunte cu Toma Haiducul - se zice - că au format o bandă, și au jefuit pe Vlădică.- După unii, se zice că i-a luat hamurile și hățurile, alții că i-au furat oai și alții că i-au luat numai banii.- Pe acea vreme, oătunul Zeama Rece, avea numai 7 familii. Vlădică văzându-se în asemenea situație, a strâns tot satul și a făcut cercetări, dar n-a aflat nimic. Bănuiala căzușe mai mult pe Toma Haiducul.-

P.S.S. a rămas măhnit și i-a blestemat așa de fierbinte zicând : " Sapte familii sunteți în acest sat, dar de sapte să nu vă mai înmulțiți toată viața, dacă din voi sunt hoții ".- Pe Toma Haiducul, care era capul satului, i-a blestemat să-i piară numele.- Numele lui a pierit și n'a rămas nici un moștenitor. Acum vre-o 25 ani a murit o bialăt bătrână din neamul lui, după ce a văzut pe toți din neam morți, iar satul a rămas mai departe ~~cu~~ cu vre-o 7 familii și. 27.

Brazda lui Novac.- Spre sud-vest de comuna Prundu, se afla mai demult, o mică depresiune de pământ, care acum se mai cunoaște foarte puțin din loc în loc.- Aceasta a fost distrusă de plugari, dar e cunoscută sub numele de " Brazda lui Novac ". Se spune în popor, că această brazdă a fost trasă de Novac, cu un plug mare tras de mai multe perechi de bivoli. Legenda spune că Novac era un uriaș care umbla prin întreaga țară. Acest uriaș, se zice că era foarte bogat, cu mulți bani și fiindcă umbla foarte mult, banii îi îngropa în anumite puncte ale țării. Unul din aceste puncte a fost și satul Prundu, în punctul ce se cheamă " Dealul Comoara ". Bătrânii au săpat și scormonit tot dealul pentru a da peste aceste comori bănuite. Cei care se ocupau cu această lucrare, recurgeau la orice mijloc, pentru a se face să aibă cât mai mult noroc,- spre a găsi comorile acestea. Umblau după vrăjitori să le descante pentru a dobândi noroc de bani. Săpăturile de făceau mai mult noaptea. Unii din ei, au adus vrăjitoarele chiar pe locul unde se săpa, să descante, crezând că norocul va fi mult mai mare. Se bănuie, că în comuna aceasta ar fi găsit comoara Dumitru Tomescu.--

Stând de vorbă cu Mihai Bărbulescu, fost agronom, în com. Bărlogu jud. Argeș, am aflat dela d-sa că, Brazda lui Novac, ar începe dela Turnu Severin, ar trece pela sud de Slatina, sud de Pitești, sud de com. Prundu, sud de com. Bărlogu, Negrași, cu direcția către Buzău-Galați.-

Tot d-sa spune că a văzut scris, că istoricul Tocilescu, acum 50 ani, făcând cercetări a găsit că această mică depresiune a fost un șanț ca hotar între Geți și Daci.-

VI.- E R O I I . -

1877.

1877.

I.- Ioniță Tudor.

2.- Teodorescu Stan.

1916 - 1918 .

1.- Petre I. Minculescu.
2.- Tărlăscu Anghel.
3.- Ciobanu Dumitru.
4.- Costache Ilie
5.- Smeureanu Marin.
6.- Pitulice Ion.
7. Gligore Ion.
8. Ion N. Cârstea.
9.- Duțu Dumitru.

10.- Zamfir Ion.
11.- Ion R. Dumitru.
12.- Matei Andrei.
13. Tudor N. Ion.
14.- Dina Tudor.
15.- Ciobanu Ion.
16.- Dăngă Neagoe.
17.- Ion D. Rotaru.
18.- Stanciu Nicolae.-

Insemnări : In campania din 1913 n-a murit nimeni.-

Morți acasă din cauza războiului din 1916 - 1918 :

1.- Andrei Marinescu, deputat.
2.- Bădescu Ion.
3.- Gheorghe Dinescu.
4.- Marin N. Ion.
5.- Ion Gh. Dumitru.
6. Pantelimon Barbu.
7.- Boboroadă Dumitru.
8.- Albulescu Stefan.

Au rămas din război 4 invalizi.-

Decorați : Stănescu Dumitru, decorat cu " Virtutea Militară " in luptele dela Zimnicea.-

Gh. N. Tudor, învățător, Ofițer in rez. decorat cu Ordinul " Coroana României " cu panglica Virtutea Militară și Spade Cl. I-a, in gr. de Cavaler, in luptele dela Richitașu și Soveja.-

Costică Stoica, decorat cu " Bărbăție și Credință " in luptele dela Mărășești.-

Dumitru Arghira, decorat cu " Bărbăție și Credință " in luptele dela Mărășești.-

Neacșu Vasile, decorat cu " Bărbăție și Credință " in luptele dela Mărășești.-

Tudor St. Nicolae, decorat cu " Bărbăție și Credință " in luptele dela Selimberg.-

Grigore Constantin, decorat cu "Crucea Meritului Sanitar" Cl. I-a .

VII. OAMENI DE SEAMA

1) Andrei Marinescu, învățător, decedat, a fost Deputat în anul 1916, sub partidul "Național Liberal". Prin stăruințele lui s-a înființat Federația Argeș, din Pitest, iar în satul Prundu, a înființat Banca Populară "Viitorul Prundului" al cărui Președinte a fost. Datorită stăruinței lui, banca a progresat mult. A înființat pe lângă această instituție de binefacere, lăptărie și Cooperativă de consum având clădiri proprii.

2) Niță Gheorghe, decedat, din satul Banăni, țaran inteligent fără nici un fel de studii, dar cu mult tact, a fost Senator în anul 1919, sub partidul "Național Țărănesc". Se bucura de multă trecere în fața oamenilor mari de pe atunci, datorită felului său de a fi.

VIII.- OAMENI CU FUNCȚII DE STAT sau particulare

Virgil Trifon Gheorghe, magistrat militar- Maior. - Gheorghe N. Tudor, învățător, gr. I. - Directorul Școlii. Ion Păunescu, institutor. Trifon Păunescu Ing. Silvio, Gheorghe Zamfirescu, avocat. - Ionel R. Marinescu Căpitan Dr. Veterinar, - Asistent Universitar. - Nicolae Minculescu Judecător, - Constantin Marinescu, Locotenent, - Florian Marinescu, avocat. - Virgil Marinescu Pr. licențiat. - Mitică Smeureanu, Pr. licențiat. - Alexandru Smeureanu Pr. licențiat. - Ilie Tudor învățător, și Marioara Iordache învățătoare, -

În afară de aceștia, mai sunt, mecanici, lăcătuși și funcționari la c. f. r. --

FUNCTIONARI PARTICULARI: Marin Barbu și Titu Constantinescu. -

FENOMENE NATURALE: În anul 1940, în luna Noiembrie ziua 10, a fost cel mai mare cutremur ce s-a simțit vreodată în această comună și în întreaga țară. - Nu a rămas casă să nu fi suferit stricăciune. - Locuitorii s-au speriat foarte mult, crezând că este un blestem Dumnezeu "sfârșitul lumii". -

N o t ă. Această lucrare, am făcut-o pentru a o preda
Căminului Cultural "Viitorul Prundului", pentru a se păstra
cu scopul de a găsi urmașii, cari vor căuta să știe trecutul
comunei Prundu și pentru a se mai adăuga cele ce vor mai
surveni an de an.--

— Sfârșit. —

15. IV. 942
Vazut de noi
scop; G. K. Com
294

ISTORICUL COMUNEI PRUNDU J UD. ARGES .

I. INTEMEERE .

Din cercetările și străduințele ce am depus pentru stabilirea adevărului, ar reeși că satul Prundu ar avea o vechime de circa 700 ani. Este un sat format din moșneni. Ceeace mă îndreptățește să -i dau această vechime este faptul că și azi partea de N.V. poartă numele de " Comănești " . Dacă se întâlnesc doi înși venind din direcții opuse, după ce își dau bună ziua, se întreabă ca de obicei unul pe celălalt:

- " Incotro te duci? "
- " Mă duc spre Comănești " . sau
- " De unde vii ? "
- " Dinspre Comănești " .

Acest nume nu poate fi decât dela Cumanii, care înainte de anul 1241, au trăit în aceste locuri. Cumanii au fost izgoniți de Tătari care au fost ultimii năvălitori. De frica Tătarilor, Cumanii stăteau ascunși prin zăvoaiele râului Argeș, trăind cu bieții Români, care mai târziu au făcut parte din Voevodatul lui Seneslau, care cuprindea muscelele Argeșului. Fiind izgoniți Cumanii de către Tătari și terminându-se epoca năvălirilor barbare, Români care au trăit în aceleași ascunzișuri cu Cumanii și cu care se împrietenise mai mult, fiind mai blânzi, au rămas mai departe în zăvoaiele Argeșului. Fiind mai liniștiți din cauza năvălirilor au început să taie din zăvoaiele în mijlocul cărora trăise și să-și clădească colibe sau case din lemne. Cel mai intens contact ce l-au putut avea a fost cu locuitorii orașului Pitesti, fiind în imediata apropiere . Orașul Pitesti poartă acest nume din cauza situației geografice în care se găsește

578
așezat între dealuri, pe vremuri acoperite de păduri, unde băștinașii își găseau cel mai bun refugiu de a se ascunde, de a se piti, de unde îi revine și numele "Pitești".

Satul Prundu și-a luat numele dela locul unde s'a așezat. De la început locuitorii satului Prundu au făcut cărăușia de pietriș și nisip extras din prundul râului Argeș, necesare pe atunci cași azi la clădirile din oraș. Se văd urme și azi că satul vechi a fost așezat pe malul râului Argeș. Petrecându-și viața și trăind pe malul și prundul râului, iar ocupăția de căpătenie a locuitorilor fiind extragerea pietrișului și nisipului din prundișul râului, au căpătat numele de "Prundeni", iar satului i-a zis "Prundu".

Numele primilor locuitori nu se cunosc. De abia prin veacul al XVII-lea și începutul celui de al XVIII-lea, se cunoaște numele familiei Bănărașcu, care în limbajul poporului i se mai zicea și Spădarul (Spătar), ceea ce mă face să cred că familia Bănărașcu a făcut parte din boerii mari, din Sfatul Domnului și ca atare i s'a dăruit o moșie sau dregătorie. Ca dovadă că această familie Bănărașcu a fost cu avere, este faptul că a zidit și o biserică pe malul drept al Argeșului, care a servit la început satului Prundu ca locaș de închinăciune, după cum o să vedem mai departe. - Prin urmare nu chiar acesta o fi fost Spătar cu adevărat, ci din familia aceasta, dar numele s'a moștenit. Spătar pe vremea lui Mirocea Cel Mare și Alexandru Cel Bun, se numea boerul acela din "Sfatul Domnului", care purta spada (spata) Domnului la alături și era mai marele oștilor în lupte.

Alte familii se mai cunosc ale fraților: Costache Zamfir și Ștefan Puiu, Stoica (care probabil a fost primul preot) Voicu și Dinu. Urmașii acestora înmulțindu-se, au împărțit moșia pe care o stăpâneau îndevălmășie. Din moșia aceea, a mai rămas o bună parte care sub titlul de Ialaz, o stăpâneau în devălmășie ca pe acea vreme.

În anul 1926, comuna a fost improprietărită cu

islaz comunal in suprafata de 28 hectare , expropriat din moşia orasului Pitesti, nefiind alta moşie pentru expropriat.

SATUL BĂNĂNĂI . De Comuna Prundu ţine şi satul Bănănai care se află in partea de S.E. a comunei Prundu. Tot in aceasta parte se află pe vremuri moşia Fraţilor Goleşti, ce-şi avea reşedinţa in satul Goleşti judeţul Muscel. Pe locul unde este aşezat satul Bănănai a fost un conac al moşiei , ale cărui urme se pot vedea şi azi. Cu ocazia exproprierii din 1864, ce a coprins şi acest sat, au fost improprietăriţi şi puţinii ţigani care au fost robi pe această moşie. Unii din aceşti ţigani sunt urmaşii ţiganului Dina . Moşenenii satului Prundu refuzând a fi improprietariţi pe moşia expropriată, fiind puţini la număr, plăcându-le viaţa in devălmăşie şi neplăcându-le să se depărteze de oraş şi să-şi strice clădirile , a făcut ca stăpânirea de atunci să aducă colonişti din alta parte . Coloniştii care au fost aduşi pe această moşie, au fost din satul Vaţa jud. Olt.

Intre familiile aduse de atunci se numără familiile : Manea, Călin, Constantin etc. Din cauza lipsei de drumuri pe acele vremuri ^{şi} ca să găsească un loc mai bun şi mai accesibil gospodăriei faţă de apa Argeşului, se mutau de colo , colo, din deal, in vale, ceea ce a determinat pe locuitorii satului Prundu să-i denumească " Bănănai" fiindcă se mutau de pe un loc pe altul ca muştele care bânănesc de colo, colo .

CATUNUL ZAMA RECE . Acest catun se află spre S. de comuna Prundu la circa 6 km. - Pe vremuri se numea Cotmeana. Prin locurile acestea era averea mănăstirească a mănăstirii Cotmeana. Aci mănăstirea avea o metoşă. Metoşa era o bisericuţă supusă sau mai binezis care atârna de mănăstirea Cotmeana. Lângă metoşa erau locuinţele călugărilor cari strângeau veniturile mănăstirii. Averea aceasta mănăstirească a durat până la 1864, când s'a făcut secularizarea averilor mănăstireşti.

Metoşa nu mai există şi nici locuinţele călugărilor, iar averea mănăstirească a fost împărţită şi cumpărată de către locuitorii comunei Oarja. Căţunul nu s-a numit dela început Zama Rece ci se numea Cotmeana. Aceasta o voi expune la Cap. "Legende".

INSEMNĂRI CU CARACTER ADMINISTRATIV. Comuna Prundu a fost mai mult comună administrativă. Prin anul 1874, potrivit legilor de pe atunci, s-a format o comună compusă din satele : Prundu, Braduri şi Geamăna cu denumirea de comuna Braduri, dar cu reşedinţa în Prundu având ca primar pe Costică N. Părvanovici, proprietar în Prundu. Această alipire a durat doi ani. În 1908, a fost alipit satul Geamăna până la anul 1926, când satul Geamăna a format comună aparte.

În 1938, desfiinţându-se, comuna Geamăna a fost alipită iarăşi la comuna Prundu pe data de 1 Decembrie 1938, cu reşedinţa în satul Prundu.

Alegerea primarilor se făcea pe vremuri prin aclamaţii şi ridicare de mâini. Ei puteau autentifica acte de vânzare. Primarii erau şefii poliţiei rurale, până la înfiinţarea jandarmeriei. Erau ajutaţi de consiliul comunal, şeful garnizoanei şi notarul comunei. - În vechime judecau şi neînţelegerile mici dintre locuitori. La introducerea votului universal, s-a început a se alege primarii, prin voturi secrete. - În ultimul timp, primarii sunt numiţi de către prefeţi, în urma recomandării pretorului, după ce s-a luat înţelegere cu fruntaşii satului şi ajutat de Sfatul Comunal. -

Primarii cari se cunosc că s-au perindat la conducerea acestei comune, sunt : Toma Stoica, Stan Gugiu, Marin Păunescu, Stan Badea, Costică Părvanovici, Stan Mitroi, Manea Căţui, Marin Stregnea, Const. Bădulescu - fost şi perceptor, - Nae Ioan, Mihai Neaescu, Andrei Stefănescu, Radu Deaconescu, Dumitru Marinescu, Ghiţă Teodorescu, Const. Manea, Tudor Ioniţă, Gh. Constantinescu, Const. Mănescu, Ion D. Pantilă, Ion C.

401

Măreș, Radu Tufescu și Florea T. Ionescu.-

În prezent este administrată de :

Primar : Nicolae St. Tudor.

Notar : Marin Stănciulescu.-

Secretar : Maria Ianoș.-

II.- URME SI SEMNE DIN TRECUTUL INDEPARTAT.

După cum s-a mai arătat, primele înjghebări de locuințe au fost pe prundul râului Argeș, unde locuitorii își făceau colibe sau bordeie, fugiți prin locurile cele mai ascunse, prin zăvoaiele cele mai dese ale Argeșului, de frica răzmerițelor, iar mai târziu s-a ridicat pe malul drept al râului Argeș.- Pe prundul râului, prin zăvoaie, nu au rămas urme temeinice, întrucât, apa Argeșului inundându-le le-a acoperit, sau le-a luat la vale.- Mai târziu, potolindu-se năvălirile, au început a întemeia satul pe malul drept al râului.-

Deasemenea și-au construit biserica și cimitirul, chiar pe malul râului.- Urmele acestui sat se văd pe tot lungul malului drept al Argeșului. Se cunosc numele proprietarilor cari au locuit pe malul râului la început. Aceștia sunt : Badea Tudoroiu, Enoiu, Neașu, Nedelea, Ivan Olteanu, Grigore Savu, Popa Ilie și alții.-

Spre nord se află niște ruine, pe malul drept al Argeșului, care nu sunt decât urmele caselor (hoșarului) Guma, ce se ocupa cu strângerea lănei, pe care o preluora și o vindea. Acest loc și acum se cheamă " La Lănărie ". Averea lui o stăpânește familia Tărlășcu - și alții.- Acesta este cel mai bun exemplu că odinioară satul a fost pe malul Argeșului.-

Prin anul 1874, a început organizarea temeinică a orașului Pitești, iar mai târziu facerea șoselei județene Curtea de Argeș - Pitești - Giurgiu, formându-i și cântecul :

" Foia verde a bobului,
Lung e drumul Giurgiului..
Dar mai lung al dorului.
Drumul Giurgiului se sfârșește,
Dar al dorului tot crește .."

Locuitorii au început încetul, cu încetul, să se retragă lângă această goșea, întemeind satul de azi. Această nouă organizare nu s-a făcut tocmai ușor. La mulți dintre locuitori se spune că le-au surpat coșurile la case, ca să-i forțeze să vină pe locul unde sunt acum. - La aceasta a contribuit și arderea bisericii în anul 1871 și prin construirea noii biserici la goșeaua principală i-a atras pe mai mulți locuitori. -

Pe teritoriul acestei comune, au fost și pășunile împărțite, dar locuitorii fiind moșneni nu s-au folosit mult de ele. Mai ales că începuse construirea căilor ferate Pitești-Craiova și Pitești-București, care dădeau foarte mult de lucru locuitorilor din com. Prundu, găsind mai ușor cu ce să se hrănească. -

Se zice că pe vremea când moșia Goleștilor se învecinea cu de vâlmășia și averea Prundenilor, erau mari certuri între locuitori și boeri, mai ales până s-a stabilit hotarul între moșia Goleștilor și Prundeni. -

Spun bătrânii, că Radu Goleșcu i-a amenințat pe locuitorii comunei Prundu, chiar cu pușca. - Această ceartă a avut ca rezultat că a ieșit așa cum au voit Goleștii. - Din moșia lor n'a mai rămas nimic prin locurile acestea în timpul de față. - Moșia ce se numea " Goleasca " a fost vândută la locuitorii din Braduri, Oarja și vre-o oțiva din Prundu. -

Spre sud de comuna Prundu, la 1 km., în câmp, se văd și azi urmele a două redute. Aceste redute sunt făcute în timpul războiului din 1877, de către Ruși, cari erau în legătură cu apărarea plănuită de ei, pe linia Corabia-Pitești-Târgoviște-Nămoloasa, în caz că vor fi respinși de Turci. - Ele au fost efectuate mai mult de prizonierii Turci. -

MONEDE : Din monedele cele mai vechi, s-au găsit la bătrânul Dumitru Tomescu, în vârstă de 80 ani, descendent de al lui Bănăreșcu, un fel de parale turcești, cu diferite monograme, ce se păstrează până azi. Ele datează din naintea

Epocii Fanarioților. Aceste parale sunt găurite într-o margine, - ceea ce înseamnă că se atârnavă ca un fel de poartă. --

III.- INSTITUTII .-

Biserica comunei Prundu .-- (jud. Argeș.)

Dintre instituții, cea mai veche este biserica. Primul locaș de biserică a fost în satul Cotmeana (Zeama Rece); Acest locaș a fost ridicat de călugării dela mănăstirea Cotmeana. N-a folosit ca locaș de închinăciune locuitorilor din comuna Prundu, ci numai celor din Cotmeana (Zeama Rece) și călugărilor ce locuiau în jurul ei.

Prima biserică ce se cunoaște, este biserica de lemn de pe malul râului Argeș, zidită în anul 1780, sub Episcopatul Ghenadie, de către Radu Bănăreșcu, unde a fost și înmormântat și de care am vorbit că i se zicea și " Spădarul ".- Tot de către Radu Bănăreșcu a fost adus și hramul bisericii " Sf. Spiridon " dela Sf. Munte. Acest prim locaș de închinăciune, a ars în anul 1872, la 14 Septembrie, din cauza unui copil al dascălului de pe atunci, care s-a dus să toace de vecernie cu lumânarea aprinsă.

În anul 1876, până la 1878, s-a construit actualul locaș de închinăciune la goseaua principală. S-a ridicat cu ajutorul

enoriaşilor , cu banii ce li se cuvenea, să dea pentru izlaz şi din banii ce trebuia să-î încaseze din exproprierea pământului lor prin facerea traseului de cale ferată Piteşti - Costeşti. Ctitorii şi cari au contribuit cel mai mult au fost proprietarii: Andrei Stefănescu şi Toma Stefănescu ale căror portrete se văd pictate în biserică , la intrare. A fost construită sub Episcopatul lui Ghenadie II şi sub domnia Marelui Rege Carol I şi pictată de către pictorul Gh. Stoenescu. A fost reparată şi pictată din nou în anul 1932 sub Episcopatul Nichita al Argesului, cu ajutorul enoriaşilor .

Biserica azi, se prezintă destul de bine ca înfăţişare şi aspect. În curte are plantaţi pomi fructiferi, iar dela şosea şi până la intrare, pe o distanţă de circa 40 m. locuitorul Ion Pantilă a făcut o stradă frumoasă din asfalt, Preotul Alex. Stănculescu a sădit trandafiri pe ambele părţi şi cu diferite flori, care ţi-e mai mare dragul să priveşti .

Notă : Deşi această comună se află între două focare de secte: Piteşti şi Com. Oarja , totuşi în comună nu există nici o sectă şi nici un credincios care să se abată de la cele propăvăduite de Preot .-

Preoţii cari au slujit: Pr. Ilie , Stefan Anouţă, - Ion Popescu, Marin Lucescu, Ion Smeureanu, Nae Boerescu, Neguţ, R. Epure, Ionel Popescu, Marin Popescu, Ion Angelescu, I. Vişinescu, Petre D. Ionescu, şi Preot Alexandru Stănculescu.

SCOALA PRUNDU-Argeş